

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. június 20.
(OR. en)

10179/22

COTER 153
COPS 285
RELEX 836
CT 121

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	9512/22 + COR 1 + COR 2
Tárgy:	A Tanács következtetései a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség általi folyamatosan változó fenyegetettség külső dimenziójának kezeléséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség általi folyamatosan változó fenyegetettség külső dimenziójának kezeléséről szóló, a Tanács által a 2022. június 20-i ülésén jóváhagyott tanácsi következtetéseket.

**A Tanács következtetései a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség általi folyamatosan
változó fenyegetettség külső dimenziójának kezeléséről**

Bevezetés

1. A biztonság és a védelem területére vonatkozó, az Európai Tanács által március 25-én jóváhagyott stratégiai iránytűvel összhangban a Tanács megállapítja, hogy a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség – minden formájában és eredetétől függetlenül – továbbra is komoly kihívást jelent egy olyan stratégiai környezetben, amelyet már most is több párhuzamos geopolitikai változás és az instabilitás fokozódása jellemez. E tekintetben újólag megerősíti, hogy szilárdan elkötelezett az uniós polgárok e fenyegetésekkel szembeni védelme mellett, mint ahogy amellet is, hogy lehetővé tegye az EU számára, hogy erősebb és cselekvőképesebb biztonságsgszolgáltatóvá váljon, ismételten megerősítve mindeközben az Unió alapvető értékeit és elveit a nemzetközi joggal, mindenekelőtt az emberi jogok nemzetközi jogával és a nemzetközi humanitárius joggal összhangban. A Tanács tudatában van annak, hogy e célból fokozott többoldalú szerepvállalásra és megerősített együttműködésre van szükség a stratégiai nemzetközi partnerekkel, amennyiben ez az EU érdekeit szolgálja.
2. Ezzel összefüggésben a Tanács emlékeztet arra, hogy a lehető leghatározottabban elítéli az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított, indokolatlan és jogellenes katonai agresszióját, amely durván sérti a nemzetközi jogot és az ENSZ Alapokmányában foglalt elveket, valamint aláássa az európai és a globális biztonságot és stabilitást. Komoly aggodalmának ad hangot azon lehetséges hosszú távú következmények miatt, amelyekkel ez az agresszió a terrorfenyegetettségre nézve járhat mind az EU-n belül, mind globális szinten.

3. A Tanács hangsúlyozza, hogy az Uniónak a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség megelőzését és az azok elleni küzdelmet célzó külső tevékenységről szóló, 2020. június 15-i tanácsi következtetésekből eredő értékelés és kötelezettségvállalások továbbra is relevánsak. Az említett következtetések – a 2015. február 9-i és a 2017. június 19-i korábbi következtetésekkel együtt, valamint az EU 2005-ös terrorizmus elleni stratégiájával, az európai biztonsági stratégiával és az EU 2016-os globális stratégiájával, továbbá a biztonsági unióra vonatkozó, 2020. július 24-i uniós stratégiával és az EU 2020. december 9-i terrorizmus elleni programjával összhangban – szilárd és következetes politikai keretet jelentenek a globális szintén folytatott ambiciózus európai szerepvállaláshoz.
4. A Tanács által a mai napon elfogadott új következtetések célja ezért annak biztosítása, hogy a közös fellépésünket vezérlő politikai iránymutatás továbbra is igazodjon az EU biztonsági kitettségének valóságához. Ennek érdekében a következtetések nemcsak azokra a közelmúltbeli jelentős változásokra összpontosítanak, amelyek magának a fenyegetésnek a természetében következtek be, hanem azokra is, amelyek abban a globális kontextusban mentek végbe, amelyben az EU a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség megelőzése és leküzdése érdekében tevékenykedik.

Folyamatosan változó nemzetközi terrorfenyegetettség

5. A Tanács hangsúlyozza, hogy továbbra is a Dáís, az al-Kaida és a hozzájuk társult csoportok jelentik a legjelentősebb terrorfenyegetést világszerte. Annak ellenére, hogy elvesztette ellenőrzését Irak és Szíria egyes részei felett, valamint hogy vezetését folyamatos és jelentős csapások érték, a Dáís szándékosan visszatért ahhoz a megközelítéshez, hogy titkos felkelési mozgalomként működjön, közben arra törekedve, hogy folytassa mindkét ország destabilizálását, fogva tartott harcosainak kiszabadítását, a helyi támogatók feletti befolyásának megtartását, finanszírozási forrásainak megőrzését, végső soron pedig hogy visszanyerje azon képességét, hogy Irakon és Szírián kívül is újra fenyegetést tudjon jelenteni. Ennek tükrében a Tanács felszólítja az Uniót és annak tagállamait, hogy fordítsanak kiemelt figyelmet az átfogó megközelítésük megerősítésére, és – a Dáís elleni nemzetközi koalícióval és más kulcsfontosságú partnerekkel együtt – tartsák fenn szilárd elkötelezettségüket a terrorizmus ellen Irakban és Szíriában folytatott küzdelem mellett, közben pedig határozott módon kezeljék azt a fenyegetést, amelyet a két terrorista szervezet globális hálózatainak a terjeszkedése jelent. A Tanács továbbá ismételten hangsúlyozza, hogy a szíriai konfliktusra a 2254. sz. ENSZ BT-határozattal összhangban politikai megoldást kell találni.

6. A Tanács megállapítja, hogy több afrikai régióban a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség általi fenyegetettség különösen aggasztó terjedése tapasztalható, többek között a Száhel-övezetben is, és fennáll annak kockázata, hogy ez továbbgyűrűzik Nyugat-Afrikába és a Guineai-öbölbe. Ennek tükrében újólág megerősíti, hogy támogatja az olyan afrikai vezetésű kezdeményezéseket, amelyek célja, hogy a megelőzést és a polgári lakosság védelmét a terrorizmus elleni erőfeszítéseik középpontjába helyezzék, amint azt már a 2022. február 17–18-án Brüsszelben megrendezett 6. EU–AU csúcstalálkozón is kijelentette. Mind a Dáís, mind az al-Kaida sikeresen használta fel a biztonsági, gazdasági, társadalmi és kormányzati vákuumhelyzeteket arra, hogy elősegítse a hozzájuk társult helyi csoportok területi terjeszkedését. A Tanács mély aggodalommal veszi tudomásul, hogy a demokratikus elvek és a jogállamiság egyre több országban változásokon megy át. Emellett a kiszolgáltatott helyzetű régiókban tapasztalható növekvő militarizálódás és az erőszakos szereplők egyre nagyobb számban való megjelenése is nagy aggodalommal tölti el. Ehhez kapcsolódóan hangot ad abbéli meggyőződésének, hogy az Oroszország által szponzorált Wagner-csoporthoz hasonló olyan, állítólagosan magánkézben lévő katonai vállalatok bevetése, amelyek a terrorizmus elleni küzdelem ürügyén helyi természeti erőforrások kizsákmányolásában vesznek részt, durván sérti az emberi jogokat és súlyosbítja az etnikai feszültségeket, ami pedig hosszú távon a Dáís, az al-Kaida és a hozzájuk társult csoportok és szervezetek érdekeit szolgálja.

7. A tálibok afganisztáni hatalomátvétele komoly aggályokat vet fel az EU számára a terrorizmus elleni küzdelem terén: egyrészt a potenciális regionális tolvagyűrűző hatás, másrészt pedig a Iszlám Állam Horászán Tartomány nevű szervezet (Da'esh Khorasan Province) újbóli felbukkanása miatt. Jelenleg e szervezet jelenti a legközvetlenebb terrorfenyegetést az országban. A Tanács ismételten mély aggodalmának ad hangot azzal kapcsolatban is, hogy a tálibok kapcsolatban állnak mind az al-Kaida magjával, mind pedig annak regionális alszervezetével (Al-Kaida az Indiai-szubkontinensen – Al-Qaeda in the Indian Subcontinent vagy AQIS), véleménye szerint ugyanis ezek a csoportok hosszú távon valószínűleg hasznot húznak majd a jelenlegi helyzetből, hogy azáltal egyrészt forrásokhoz jussanak és biztosíthassák azokat, többek között különböző típusú illegális kereskedelmi tevékenységekben való részvétel révén, másrészt pedig hogy új tagokat toborozhassanak, ami ismételten képessé teheti őket arra, hogy közvetlen fenyegetést tudjanak jelenteni az európai érdekekre nézve. Emlékeztet arra az egyértelmű követelésre, hogy a táliboknak meg kell szakítaniuk a nemzetközi terrorizmushoz fűződő összes közvetlen és közvetett kapcsolatukat, és – a 2021. szeptember 15-én elfogadott következtetéseivel és a 2593. sz. ENSZ BT-határozattal összhangban – továbbra is szorosan figyelemmel fogja kísérni a helyzetet. A Tanács nyugtázza az EU Afganisztánra vonatkozó, terrorizmus elleni cselekvési tervében ajánlott intézkedéseket, és készen áll arra, hogy minden rendelkezésére álló releváns eszközt mozgósítson annak biztosítása érdekében, hogy Afganisztán ne válhasson ismét terrorista szervezetek biztonságos menedékévé.
8. A Tanács hangsúlyozza, hogy foglalkozni kell azzal a kritikus kihívással, amelyet a Dáís és az al-Kaida azon képessége jelent, hogy példátlanul sok támogatót tudnak megnyerni maguknak világszerte. A két szervezet által a közelmúltban elszenvedett katonai vereségek ellenére továbbra is számos terrorista harcos – többségükben helyi harcosok, de vannak közöttük külföldi terrorista harcosok is – van jelen sok régióban, különösen Irakon és Szírián belül, ami még mindig jelentős biztonsági kockázatot jelent. A Tanács megjegyzi, hogy e csoportok felett csak úgy lehet tartós győzelmet aratni, ha megfelelően kezeljük ezt a kérdést, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak és tagállamainak folytatniuk kell egy olyan átfogó megközelítés kidolgozását, amelynek célja, hogy a humanitárius, a társadalmi és a fejlesztési szükségletek kielégítése révén megakadályozza a terrorista harcosok toborzását a kiszolgáltatott népességcsoportok, köztük a fiatalok körében. Hangsúlyozza továbbá, hogy meg kell akadályozni a terrorista harcosok és családtagjaik észrevétlen mozgását, elő kell mozdítani az elszámoltathatóságot, testre szabott deradikalizációs, rehabilitációs és reintegrációs stratégiákat kell meghatározni, a terrorizmus vádjával elítélt személyek esetében szükség esetén megfelelő nyomon követést kell biztosítani a fogva tartás során és azt követően is, valamint fokozott támogatást kell felajánlani azon országok részére, amelyeket a leginkább érint a visszatérő külföldi harcosok jelensége.

9. A Tanács tudatában van annak, hogy a jobboldali erőszakos szélsőséges és terrorizmus egyre nagyobb fenyegetést jelent, ami súlyos globális kihívás elé állítja az Uniót és annak tagállamait. A jobboldali erőszakos szélsőséges csoportok és személyek közötti transznacionális kapcsolatok túlmutatnak a pusztán internetes kommunikáción, és azoknak már a koordináció, a finanszírozás, a toborzás, valamint a műveleti taktikák megosztása is a részét képezi. A Tanács emellett azt is megjegyzi, hogy egyre több erőszakos cselekmény hozható összefüggésbe a baloldali erőszakos szélsőséges és terrorizmussal, ami ugyancsak folyamatos és szoros nyomon követést igényel. Ezért a fenyegetés közös értelmezésének előmozdítására és a politikai indíttatású erőszakos szélsőséges és terrorizmus elleni küzdelemben való nemzetközi szerepvállalás megerősítésére szólít fel – többek között az ellennarratívák, az információcsere, a kapacitásépítés, valamint a bevált gyakorlatok terjesztése terén –, mégpedig a kritikus gondolkodás, a digitális jártasság és az online közbiztonság fejlesztése révén, valamint a kultúrák közötti párbeszédnek és a toleranciának az oktatáson keresztüli, az összes szinten megvalósuló előmozdítása által.
10. A Tanács aggodalmának ad hangot a tagállami gyökerű terrorizmus és a magányos elkövetők által végrehajtott támadások jelentette egyre nagyobb fenyegetés miatt. Megjegyzi, hogy a globális terrorista szervezetek szándékosan olyan stratégiát alkalmaznak, amely olyan egyének megnyerésére irányul, akik – a legtöbb esetben – korábban nem álltak kapcsolatban a nemzetközi terrorizmussal, és elsősorban kezdetleges elkövetési módokhoz folyamodnak, ami megnehezíti az általuk elkövetett cselekmények megakadályozását. Ez a stratégia csak tovább erősödött a Covid19-világjárvány idején, az ugyanis növelte a kiszolgáltatott helyzetű személyek elszigeteltségét, és megerősítette a – különösen az online térben – gyakran gyorsan végbemenő radikalizálódás jelenségének való kitettségüket. A Tanács ezért hangsúlyozza, hogy folytatni kell az elemzések megosztása, valamint a mind az online, mind az offline radikalizálódás felderítése és megelőzése területén tett erőfeszítéseket.

11. A Tanácsot aggodalommal tölti el az erőszakos szélsőséges ideológiák terjedése, amelyek táptalajként szolgálhatnak a terrorizmus számára. Hangsúlyozza, hogy meg kell akadályozni az erőszakos szélsőséges propaganda minden olyan formájának a terjesztését és finanszírozását – az erőszakos szélsőséges iszlamista ideológiát is beleértve –, amely összeegyeztethetetlen az uniós értékek és elvek központi részét képező alapvető jogokkal és szabadságokkal. E célból a Tanács mindenekelőtt az olyan külföldi szereplőktől származó nem átlátható finanszírozás jelentette kihívás kezelésére szólít fel, amelyek elősegítik a civil és a vallási szervezetekre gyakorolt nemkívánatos befolyást az EU-n belül és globális szinten. Emellett olyan hatékony módszerek azonosítására is felszólít, amelyekkel kezelni lehet az olyan szervezetek, egyének és entitások által jelentett fenyegetést, amelyeknek, illetve akiknek a tevékenységei közvetlenül arra irányulnak, hogy embereket radikalizáljanak, indoktrináljanak, valamint erőszakos és terrorcselekmények elkövetésére ösztönözzék őket.

Új technológiák felhasználása terrorista célokra

12. A Tanács elismeri, hogy az új technológiák mindenekelőtt óriási lehetőséget jelentenek az EU gazdasága és társadalma számára, egyúttal pedig a terrorizmus elleni küzdelemre, valamint az erőszakos szélsőségeség megelőzésére és az ellene való küzdelemre irányuló uniós erőfeszítéseket is elősegíthetik. Ugyanakkor azt is hangsúlyozza, hogy figyelembe kell venni azokat a jogos biztonsági aggályokat is, amelyek ezen eszközök egy részének – például a 3D nyomtatásnak, a pilóta nélküli légijármű-rendszereknek stb. – terrorista szereplők általi potenciális felhasználásából fakadnak. E célból a Tanács egy olyan átfogó, többszereplős megközelítés fenntartására ösztönzi az Uniót, amelynek keretei között szoros együttműködés folyik a partnerországokkal, multilaterális fórumokkal, a magánszektorral és a tudományos élet képviselőivel, és amelyben a civil társadalom – a nőjogi szervezeteket, valamint a nők, illetve a fiatalok által irányított szervezeteket is beleértve – is érdemben részt vesz.

13. A Tanács hangsúlyozza, hogy rendkívül fontos megőrizni a véleménynyilvánítás szabadságát és más alapvető jogokat, amelyek központi szerepet töltenek be a demokratikus társadalmakban. Tisztában van vele, hogy a jelen időszakban, amikor a nemzetközi terrorista szervezetek a propagandájuk terjesztéséhez, a toborzási tevékenységekhez és az internetes lábnyomuk bővítéséhez nagymértékben támaszkodnak a digitális eszközökre, a terrorizmushoz vezető radikalizálódással szembeni küzdelem jelentős részét az online térben kell folytatni. Jóllehet az online terrorista tartalom terjesztésével szembeni fellépésről szóló rendelet és a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály elfogadása az Uniót e küzdelem éllovasává tette, a technikai fejlődés továbbra is olyan sebezhetőségeket hoz magával, amelyeket a terrorista csoportok mindenkor készen állnak kihasználni az online jelenlétük fenntartása érdekében. Itt említendők például az olyan rossz szándékú kibertevékenységek, amelyek kisebb platformoknak – gyakran a blokklánc-technológián és a decentralizált weben alapuló – visszaélésszerű felhasználásán keresztül valósulnak meg, és amelyek még nehezebbé teszik a jogellenes tartalmak észlelését és adott esetben eltávolítását. Ennek tükrében a Tanács felszólítja a technológiai ágazatot és méretüktől függetlenül különösen az online platformokat, hogy vállaljanak nagyobb felelősséget az online terrorista és erőszakos szélsőséges tartalmak terjedésének – az algoritmusok által felerősített tartalomterjedést is beleértve – a megelőzésében és az ellene folytatott küzdelemben.

14. A Tanács újólag megerősíti: rendkívül fontos, hogy az EU és a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) normáival összhangban felszámoljuk a terrorizmusfinanszírozás forrásait, a tiltott kereskedelemről – például a kulturális javak tiltott kereskedelméből – származó forrásokat is beleértve. A Tanács továbbá aggodalommal veszi tudomásul az elektronikus pénz, a kriptoeszközök és a blokklánc-technológiák, a mobilfizetés, valamint az előre fizetett kártyák útján megvalósuló új és anonim fizetési formák terroristák általi fokozott használatával kapcsolatos kockázatokat. Ezért felszólítja az Uniót és annak tagállamait, hogy segítsék a partnerországokat az EU és a FATF követelményeinek való jobb megfelelésben, valamint abban, hogy – az illegális pénzforgalmi szolgáltatók felkutatása, detektálása, szankcionálása és hatékony felszámolása révén – fokozzák a tranzakciók névtelenségének megszüntetésére irányuló erőfeszítéseiket. Ennek érdekében arra ösztönzi a pénzügyi technológiai ágazatot, hogy aktívabban működjön együtt pénzügyi információs egységekkel, bűnüldöző hatóságokkal és bírósági vizsgálati szolgálatokkal. A Tanács tisztában van a nonprofit szervezetek alapvető szerepével, és hangsúlyozza, hogy azokat központi partnerként be kell vonni az erőszakos szélsőségeség elleni küzdelembe. Emellett ismételtén felhívja a figyelmet arra, hogy nem szabad megzavarni a civil társadalmi tevékenységeket, és eltántorítani sem szabad azoktól, valamint hangsúlyozza: biztosítani kell, hogy a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelmet célzó intézkedéseket ne használják fel legitim humanitárius szereplők vagy emberijog-védők üldözésére vagy kriminalizálására. Ezzel egyidejűleg a Tanács felszólítja a tagállamokat, hogy – a terroristák általi, illetve a terroristák javára elkövetett visszaélések megelőzése érdekében – kockázatalapú megközelítés, valamint célzott és arányos intézkedések útján folytassanak teljes körű együttműködést nonprofit szervezetekkel.

Az EU-nak meg kell erősítenie alapvető értékeit és elveit

15. A Tanács sajnálattal állapítja meg, hogy a terrorizmus elleni küzdelmet egyre inkább áthatja a politika. Egyfelől a terrorista szervezetek egyre inkább igyekeznek kiaknázni a gyenge kormányzati struktúrákat – különösen a leginkább instabil országokban –, hogy erőfölénybe kerüljenek, megszerezzék a helyi lakosság támogatását, és hogy a kormányoknál legitimebb és hatékonyabb alternatívaként pozícionálják magukat. Másfelől az is aláássa a nemzetközi közösség azon képességét, hogy egységesen lépjen fel a terrorizmussal szemben, hogy főként önkényuralmi rendszerek nyíltan ürügyként használják a terrorizmus elleni küzdelmet saját politikai céljaik eléréséhez, súlyosbítva ezzel az e kérdéssel foglalkozó többoldalú fórumokon tapasztalható polarizációt. Ennek fényében a Tanács hangsúlyozza, hogy határozottan ellen kell állni minden, a terrorizmus elleni küzdelem átpolitizálására irányuló kísérletnek, többek között a nemzetközi fórumokon is. Az EU és tagállamai az objektív tényeken és a fenyegetés alakulásán alapuló megközelítés megőrzésére és előmozdítására fognak törekedni, szem előtt tartva ugyanakkor azt is, hogy a terrorizmus átfogó megelőzéséhez és leküzdéséhez az emberi jogok tiszteletben tartásán alapuló, szilárd, inkluzív és demokratikus kormányzási modellek előmozdítására van szükség.
16. A globális szintén egyre erősödő rendszerszintű versengés tudatában a Tanács határozottan megerősíti azon meggyőződését, hogy a terrorizmusra és az erőszakos szélsőségessegre adott egyetlen fenntartható választ a demokrácia, az átláthatóság, az elszámoltathatóság, a nemek közötti egyenlőség szempontjainak érvényesítése, továbbá a nemzetközi jog – többek között az emberi jogok és a jogállamiság –, valamint a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartása jelenti. A Tanács mély aggodalommal állapítja meg, hogy a terrorizmus által leginkább érintett több országban a diktatúrák, a katonai és az önkényuralmi rendszerek válnak dominánssá, valamint hogy az ilyen kormányzási modellek bizonyítottan súlyosbítják ezt a fenyegetést. Az EU-nak és tagállamainak ezért biztosítaniuk kell, hogy ezen alapvető elvek előmozdítása és tiszteletben tartása továbbra is a két- és többoldalú kapcsolatokban való szerepvállalásuk sarokkövét képezze, egyszersmind meg kell erősíteniük az ezen értékek és elvek tiszteletben tartása, valamint a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesseg világszerte történő megelőzéséhez és leküzdéséhez nyújtott segítség – vagy az ilyen segítségnyújtásra való készen állásuk – közötti kapcsolatot.

17. A terroristák által elkövetett cselekmények büntetlensége elleni küzdelem, valamint az áldozatok elismerése és a számukra nyújtott megfelelő segítség, támogatás és jóvátétel biztosítása elengedhetetlen annak biztosításához, hogy hosszú távon sikeresen kezelni lehessen a terrorfenyegetéseket. A Tanács ezért azon uniós kapacitásépítési tevékenységek folytatására szólít fel, amelyek célja a partnerek abbéli képességének megerősítése, hogy az emberi jogok és a jogállamiság kellő tiszteletben tartása mellett megfelelően kivizsgálják és büntetőeljárást alá vonják a terrorizmussal kapcsolatos ügyeket. A Tanács – elismerve azt a kulcsfontosságú szerepet, amelyet az áldozatok és családjaik játszhatnak, egyebek mellett a terrorista propaganda elleni küzdelemben – azt is hangsúlyozza, hogy elő kell mozdítani a nemzetközi szolidaritást, és biztosítani kell a velük szembeni méltó és tiszteletteljes bánásmódot.
18. A Tanács újólal megerősíti azon meggyőződését, hogy a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges jelensége nem szükségszerű. Ezek legyőzéséhez következetes és átfogó globális erőfeszítésre van szükség, amely nem támaszkodhat kizárólag katonai fellépésre, hanem magában foglalja a polgárok által irányított, a társadalom egészére kiterjedő válaszpénztékeket is, amelyek célja a fenyegetés olyan kiváltó okainak kezelése, mint például a társadalmi-gazdasági egyenlőtlenségek, a jó kormányzás hiánya, valamint a szervezett bűnözői tevékenységek és az éghajlatváltozás hatásai. A kulturális örökség megóvása a tolerancia, a párbeszéd és a kölcsönös megértés előmozdítása révén szintén kulcsszerepet játszhat a béke, a demokrácia és a fenntartható fejlődés előmozdításában, valamint a terrorizmus megelőzésében. A Tanács tudatában van annak, hogy a globális erőfeszítésnek a nemek közötti egyenlőség szempontjait érvényesítő erős dimenziót is magában kell foglalnia annak érdekében, hogy kezelni lehessen a nemi sztereotípiáknak és a nemi alapú erőszaknak a terrorizmusra és az erőszakos szélsőségesre gyakorolt hatását, egyszersmind biztosítva a nők aktív és érdemi részvételének előmozdítását a megelőzés szolgálat, illetve a terrorizmussal szembeni erőfeszítésekben. Ennek az átfogó megközelítésnek ki kell terjednie többek között a humanitárius segítségnyújtásra a legkritikusabb helyzetekben, a válságból kilábalóban lévő országoknak nyújtott stabilizációs támogatásra, a fejlesztési együttműködésre, valamint az erőszakos szélsőséges megelőzésére és leküzdésére irányuló beruházások növelésére a helyi szereplőkkel kialakított megerősített partnerségek révén. A Tanács – amellet, hogy továbbra is elkötelezett amellet, hogy mindezt megtegye – emlékeztet a helyi felelősségvállalás jelentőségére, valamint arra, hogy az a küzdelmet illető elsődleges felelősség azon országok kormányait terheli, amelyeknek szembe kell nézniük ezekkel a fenyegetésekkel.

19. A Tanács elismeri a nemzetközi és nem kormányzati humanitárius szereplők által annak érdekében végzett kritikus munkát, hogy létfontosságú segítséget nyújtsanak a konfliktusok és instabilitás által sújtott rászoruló lakosságnak, megjegyezve, hogy ez a humanitárius segítségnyújtás végső soron hozzájárul a fenyegetés újbóli felbukkanásának megelőzéséhez a terrorista szervezetek ellenőrzése alól felszabadított területeken. Ezen álláspontja alapján a Tanács újólág megerősíti azon meggyőződését, hogy a terrorizmus elleni küzdelem szakpolitikája, valamint az emberiesség, a pártatlanság, a semlegesség és a függetlenség elvén alapuló humanitárius fellépés kölcsönösen erősíteni tudják egymást. A 2022. március 21–23-án megrendezett európai humanitárius fórumon vállalt kötelezettségeivel összhangban a Tanács ismét megerősíti abbéli szándékát, hogy megóvja a humanitárius teret és olyan konkrét intézkedéseket fogadjon el, amelyek – az uniós terrorizmusellenes struktúrák integritásának aláásása nélkül – megakadályozzák azt, hogy a terrorizmusellenes fellépések kedvezőtlen hatást gyakorolhassanak az elveken alapuló humanitárius tevékenységekre. Ezeknek az intézkedéseknek többek között olyan konkrét megoldásokat kell magukban foglalniuk, amelyek megkönnyítik a nonprofit szervezetek pénzügyi hozzáférését, kezelniük kell a magánbankszektor túlzottan megfelelő magatartásából eredő nehézségeket, valamint további iránymutatást kell nyújtaniuk a humanitárius szervezetek számára a különböző uniós terrorizmusellenes szankciórendszerek alapján fennálló jogaik és kötelezettségeik tekintetében.
20. Annak tudatában, hogy az EU terrorizmus és erőszakos szélsőségesség elleni nemzetközi szerepvállalását egyre agresszívebb információmanipulációs kampányok ássák alá – többek között dezinformáció, álhírek és összeesküvés-elméletek terjesztése formájában –, a Tanács megállapítja, hogy az e területen folytatott sikeres fellépéseket stratégiai kommunikációnak és a közösségi reziliencia megerősítésének kell alátámasztania. Ezért összehangolt erőfeszítésre van szükség az EU fő stratégiai célkitűzéseinek jobb körvonalazása és magyarázata, pozitív narratívák közvetítése, a harmadik országok nyilvánosságával való együttműködés, valamint a dezinformáció elleni küzdelem érdekében.

Az EU szerepének erősítése a terrorizmus elleni küzdelem globális színterén

21. A biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytűre építve a Tanács hangsúlyozza, hogy az EU-nak és tagállamainak meg kell erősíteniük a terrorizmussal és az erőszakos szélsőségekkel szembeni nemzetközi szerepvállalásukat, teljes mértékben kihasználva a rendelkezésükre álló eszközöket annak érdekében, hogy hozzájáruljanak a terrorizmusra és az erőszakos szélsőségekkel szemben adott megfelelő kollektív válaszhoz, és biztosítsák, hogy az megfelelően prioritásaiknak és értékeiknek, és az emberi jogok és a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartásán alapuljon. Bár a fenyegetések jellege e szerepvállalásnak szükségszerűen globális dimenziót kölcsönöz, az EU és tagállamai által követett prioritásokat elsősorban biztonsági kitettségük valós helyzetéhez kell igazítani. Ezért törekedniük kell arra, hogy különös figyelmet szenteljenek közeli szomszédságuknak – így a Száhel-övezetnek, Észak-Afrikának, Levantének és a Földközi-tenger keleti térségének. Tovább kell erősíteni a Nyugat-Balkánnal folytatott együttműködést, többek között a terrorizmus elleni küzdelemről szóló EU–Nyugat-Balkán közös cselekvési terv végrehajtásának továbbvitele révén. Az EU-nak változtatlanul azokra a területekre is figyelmet kell fordítania, ahol a nemzetközi terrorista és erőszakos szélsőséges szervezetek jelenléte a jövőben közvetlen fenyegetést jelenthet az európai biztonságra – ezek közé tartozik például Közép-Ázsia és az indiai-csendes-óceáni térség is.
22. A határozott és elveken alapuló két- és többoldalú szerepvállalás az EU globális terrorizmusellenes politikájának központi eleme. Ennek keretében a Tanács hangsúlyozza, hogy a stratégiai kétoldalú partnerekkel intenzív együttműködésre kell törekedni, illetve fenn kell tartani az ilyen jellegű együttműködést, elismerve a terrorizmus elleni küzdelemről és a biztonságról folytatott uniós politikai párbeszéd kulcsfontosságú szerepét. Elismeri, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezete vezető szerepet tölt be ezen a területen, és üdvözlí az EU arra irányuló erőfeszítéseit, hogy megerősítse stratégiai partnerségét az ENSZ illetékes szerveivel. A stratégiai iránytűben is megerősített, elfogadott irányadó elvekkel összhangban a Tanács hangsúlyozza továbbá, hogy a 2016. évi varsói, illetve a 2018. évi brüsszeli együttes nyilatkozat végrehajtásának összefüggésében el kell mélyíteni a NATO-val való, egymást kölcsönösen erősítő és kölcsönösen előnyös stratégiai partnerséget, többek között a terrorizmussal és az erőszakos szélsőségekkel szembeni reziliencia, valamint a partnerországok kapacitásépítése terén. Támogatja továbbá a terrorizmus és az erőszakos szélsőségekkel szembeni küzdelemben részt vevő nemzetközi szervezetekkel – többek között az EBESZ-szel, az Európa Tanáccsal, az Interpollal és a több érdekelt felet tömörítő fórumokkal, például az uniós internetfórummal és a christchurchi felhívással – való tartósabb uniós szerepvállalást.

23. A Tanács megállapítja, hogy az EU-nak és tagállamainak meg kell erősíteniük koordinációjukat, és olyan stratégiai megközelítést kell kidolgozniuk, amelynek célja, hogy megerősítsék kollektív képességeiket e szervezetek stratégiai irányvonalainak befolyásolására. Üdvözli, hogy az EU sikeresen pályázott a terrorizmus elleni küzdelem világfórumának (GCTF) társelnöki tisztére, ahol az EU hozzájárulhat a terrorizmus elleni nemzetközi politika és gyakorlatok menetrendjének alakításához, valamint az uniós értékek előmozdításához a terrorizmus elleni küzdelem területén. A Tanács megjegyzi, hogy ennek nagyobb támogatást és stratégiai szerepvállalást kell eredményeznie e szervezet és az általa „inspirált” intézmények (a közösségi szerepvállalást és rezilienciát támogató globális alap, a Hedayah Központ, valamint az Igazságszolgáltatás és Jogállamiság Nemzetközi Intézete) tekintetében. Az EU-nak továbbra is jelentős szerepet kell vállalnia a Dáís elleni nemzetközi koalícióban, annak munkacsoportjaiban és az újonnan létrehozott Afrika fókuszcsoporthoz, valamint a Száhel-övezettel foglalkozó koalícióban a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség elleni összehangolt és átfogó megközelítés végrehajtása érdekében. E nemzetközi szerepvállalás céljai között szerepelnie kell a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség elleni küzdelemre irányuló különböző nemzetközi, regionális és nemzeti kezdeményezések közötti szinergiák előmozdításának, valamint a párhuzamos erőfeszítések elkerülésének is.
24. A Tanács üdvözli a bizonyos uniós küldöttségekhez telepített terrorizmusellenes/biztonsági szakértők hálózatának értékes hozzájárulását, megjegyezve, hogy ez a hálózat lehetővé tette az EU számára, hogy kiterjessze globális dimenzióját, képes legyen pontosabb értékelést készíteni a helyi helyzetekről, valamint hogy fenntartsa két- és többoldalú szerepvállalását. Bár ez a hálózat a közelmúltban tovább bővült, a Tanács hangsúlyozza annak fontosságát, hogy kapacitásait meg kell erősíteni, méretét pedig tovább kell növelni annak érdekében, hogy reagálni tudjon a geopolitikai fejleményekre és a stratégiai szükségletekre. A Tanács üdvözli az EKSZ ezirányú, közelmúltbeli erőfeszítéseit és megfontolásait, többek között a hálózat által biztosított földrajzi lefedettséggel, a hálózat megbízatásával és a tagállami fellépésekkel való koordinációjával kapcsolatban.

25. A Tanács emlékeztet emellett arra is, hogy a polgári KBVP-missziók az integrált uniós megközelítés keretében és – a polgári KBVP területére vonatkozó paktumban hangsúlyozottaknak megfelelően – a megbízatásuk keretein belül értékes hozzájárulást nyújtottak a fogadó országok biztonsági és igazságügyi ágazatának megerősítéséhez, valamint a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség hatékony és a jogállamisággal összhangban álló megelőzéséhez és leküzdéséhez szükséges kapacitásaik kiépítéséhez.

26. A Tanács emlékeztet arra, hogy a terrorizmus elleni szankciók hatékony eszközt jelentenek az EU terrorizmus elleni küzdelemre irányuló külpolitikájának támogatása és végrehajtása tekintetében. Ezért üdvözi ezen eszközök fokozottabb alkalmazását a határozott és ambiciózus uniós fellépés kollektív támogatása érdekében, adott esetben és lehetőség szerint olyan új jegyzékbe vételek révén, amelyek tükrözik a fenyegetés változásait, és reagálnak az új terrorista szereplők megjelenésére.

Az uniós korlátozó intézkedéseknek a nemzetközi joggal, különösen a nemzetközi humanitárius joggal, az emberi jogokkal és alapvető szabadságokkal, a jogszerű eljárással és a jogállamisággal való összhangja az uniós szankciópolitika hitelességének és hatékonyságának sarokköve. E tekintetben a Tanács emlékeztet arra, hogy a korlátozó intézkedések célzottak, gondosan mérlegeltek és arányosak az elérni kívánt célokkal. Tudatában van annak, hogy a szankciók szerepe a megelőzés, és kötelezettséget vállal arra, hogy rendszeres felülvizsgálatok keretében teljes mértékben figyelembe veszi a változó körülményeket és a jegyzékbe vett szervezetek és személyek által jelentett veszély valós helyzetét, és ennek megfelelően aktualizálja a jegyzékbe vételeket. E tekintetben a Tanács továbbra is üdvözl minden ilyen irányú lépést, többek között az ENSZ ombudsmani hivatalának jelentős hozzájárulását, amely a létrehozása óta méltányosabbá és átláthatóbbá tette a Dáissal és az al-Kaidával szembeni ENSZ-szankciórendszert.

A Tanács hangsúlyozza, hogy közös előnyök származnak abból, ha a szankciós jegyzékbe vételek terén koordinációra kerül sor más nemzetközi szereplőkkel – többek között az ENSZ Biztonsági Tanácsával és harmadik országokkal. Ezenkívül további párbeszédre és fokozott erőfeszítésekre ösztönöz az EU konkrét jogi és eljárási követelményei megfelelő megértésének a biztosítása, valamint a terrorizmus elleni szankciók politikai eszközként való felhasználásának a megakadályozása érdekében.

A következtetések végrehajtása és nyomon követése

27. A Tanács határozottan támogatja a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség elleni küzdelemre irányuló uniós fellépések belső és külső dimenziói közötti szinergiák fokozását. Felszólítja továbbá az összes uniós intézményt és tagállamot, hogy tegyenek közös erőfeszítéseket a fentiekben kifejtett prioritások végrehajtásához és célkitűzések megvalósításához való hozzájárulás érdekében. Ezeket a szakpolitikai iránymutatásokat különösen szem előtt kell tartani a partnerországokkal és nemzetközi szervezetekkel való jövőbeli pénzügyi szerepvállalás meghatározásakor. E célból, valamint a biztonság és a védelem területére vonatkozó stratégiai iránytűben foglalt célkitűzéssel összhangban a Tanács üdvözli annak a 2023 elejéig lezárandó, a partnerek terrorizmus elleni kapacitásépítéséhez hozzájáruló uniós eszközökre és programokra irányuló felülvizsgálatnak az elindítását, melynek célja ezen eszközök és programok hatékonyságának növelése.
28. A Tanács szükségesnek tartja e következtetések rendszeres felülvizsgálatát annak biztosítása érdekében, hogy a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség elleni uniós külső tevékenységeket irányító politikai és stratégiai megfontolások továbbra is igazodjanak a fenyegetés valós helyzetéhez.
-